

ГОЛОС СЕМІНАРІЇ

ГАЗЕТА ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО ДУХА

№ 3 (16) червень-серпень 2012

«Плодом СВЯТОГО ПИСЬМА є не будь-що, а повнота ВІЧНОГО ЖИТТЯ»

св. Бонавентура

2 ЯК ВІНИКЛА
БІБЛІЯ

10 СВЯТЕ ПИСЬМО В ЖИТТІ
СВЯТОГО ЄРОНІМА

26 ТАЇНСТВО ХРЕЩЕННЯ - ЦЕ
БРАМА ДО ІНШИХ ТАЇНСТВ

4

ЩАСЛИВА ПАРАФІЯЛЬНА СІМ'Я

Парафія в м. Козятин виникла у 1911 році. За час існування їй довелося пережити немало драматичних подій, проте зараз вона вдало функціонує та невпинно розвивається. Про історію та сьогодення парафії Матері Божої Доброї Ради читайте в цьому номері «Голосу семінарії»

СВЯТЕ ПИСЬМО В ЖИТТІ ХРИСТІЯНИНА

12

Святе Письмо відіграє важливу роль у житті християн. У ньому вміщене спасенне послання для кожної людини. Як навчитися розуміти це послання і що нам дає Біблія, розповів Голосу Семінарії викладач краківського університету о. проф. др. хаб. Томаш Єльонек

18

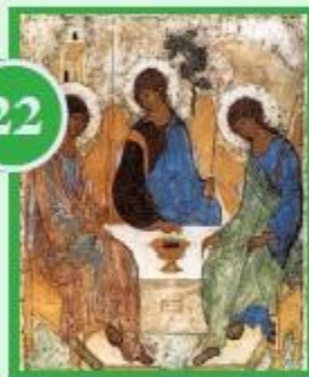
ЛІСТ БОГА ДО ЛЮДИНИ

Чому ми повинні читати Біблію, адже сьогодні є багато цікавіших книг, що вона нам дає? Про це і не тільки ми роздумуватимемо у рубриці «На тему»

СВЯТО ПРЕСВЯТОЇ ТРИЦІ

22

Урочистість Пресвятої Трійці Католицька Церква святкує в неділю, після урочистості Зіслання Святого Духа. Як формувалось це свято і яке мало значення ви дізнаєтесь у цьому номері газети

28

МОЯ ЖИТТЄВА ДОРОГА

Покликання важко описати, важко зрозуміти, і ще важче прийняти. Про те, як це відбувалось у житті о. Віктора Білоуса читайте в нашій газеті

СЕМІНАРІЙНЕ ЖИТТЯ

32

Здавалося б, що може бути цікавого у буденності семінарійного життя? А насправді воно яскраве та цікаве – і про це ви зможете прочитати у рубриці «Семінарійне життя»

Наша редакція (зліва направо): Петро Константинов, Віктор Мазур, дк. Сергій Ленчук, Ростислав Грабовський, кс. ректор В'ячеслав Грумницький, Олександр Бурмістров, Сергій Поліщук, Євген Фізер, Вадим Здоров

СВЯТЕ ПИСЬМО В ЖИТТІ ХРИСТІЯНИНА

«Біблія», «Святе Письмо», «Свята Книга», «Слово Боже» — все це означення того послання, яке Бог скеровує до людини. Другий Ватиканський Собор каже: «У поблажливості Своєї доброти Бог, щоб об'явити Себе людям, промовляє до них людською мовою: «Справді, Слова Божі, виражені людськими мовами, уподіbiliся до людської мови, як колись Слово Предвічного Отця, прийнявши на Себе наше немічне тіло, уподіbiliлося до людини» (II Ватиканський Собор, Догм, конст. «Dei Verbum», 13).

Біблія — це унікальна книга, і не лише тому, що є найбільш значимою книгою у світі; книгою, яка не втратила свою цінність протягом багатьох століть та не зазнала зміни за ці століття; книгою, що відіграла вирішальну роль у формуванні багатьох величних історичних постатей, що була натхненням для світового мистецтва, передусім тому, що об'являє образ Творця та Його любов, а також вказує людині шлях до спасіння, який є головною метою земного життя.

Для Біблії характерна своя особлива мова. Раз вона дає конкретну пораду, іншим разом — говорить за до-

могою символів та образів, але винятковість її у тому, що вся вона проникнута однією ідеєю: Божої любові до людини. Незважаючи на те, що найпізніша книга Святого Письма з'явилася наприкінці першого століття, та до сьогоднішнього дня Біблія не втрачає своєї актуальності. Напевно, кожна християнська сім'я має вдома Біблію, але часто буває, що вона залишається лише «однією з багатьох» книжок на полиці, або просто прикрашає письмовий стіл. Сучасна людина настільки зайнята справами світу, що на Святе Письмо не має часу, або, краще сказати, сучасний світ так захоплює людину, що вона не бачить потреби читати Біблію, і тоді справа спасіння душі відходить на другий план. Однак потрібно пам'ятати, що Бог хоче, аби ми були щасливі, як тут на землі, так і у вічності, і Святе Письмо криє в собі все необхідне для цього, а нам потрібно лише взяти його до рук, а Бог допоможе...

від імені редакції

Ростислав Грабовський

головний редактор

«СЛОВО БОЖЕ НЕ ПЕРЕЧИТЬ ЛЮДИНІ, НЕ НИЩИТЬ ЇЇ СПРАВЖНІХ БАЖАНЬ, А НАВПАКИ, ПРОСВІЧУЄ ЇЇ, ОЧИЩАЮЧИ ТА ВЕДУЧИ ДО ЇЇ СПОВНЕННЯ» ПІСЛЯСИНОДАЛЬНЕ АПОСТОЛЬСЬКЕ ПОВЧАННЯ «VERBUM DOMINI»

Сторінки історії

БІБЛІІ

практика

к.л. Станіслав Степанчук

Біблія має свою таємницю, свою особливу, незрозумілу для нас сутність, бо вона є книгою Божою і людською. Це Книга, написана Самим Богом та

людьми, а отже, не виключена тут і дія людини – її розуміння, світогляд, сприйняття світу та дійсності. Та разом з тим, Святе Письмо є листом Бога до нас,

Воно береже у собі всю правду, яку людина має досягнути, щоб пізнати Бога та досягти щастя.

Той спосіб мовлення, літературні звороти та логічні поняття,

На тему

за допомогою яких виражена Біблія, досить віддалені в часі, менталітеті та культурі від нашого життя й від нашого способу мислення та мовлення. Але те життя, яке в ній пульсує, ті ріки життя, які з неї течуть – вічні, і розливаються на кожний розум, на кожне серце; Святе Письмо зверне до нас крізь віки сьогодні, до всіх епох та кожної цивілізації, бо воно Слово Боже. Біблія – це Слово Бога до людини, але також це слово про Бога: Він відкриває Себе нам у Старому Завіті в історії Ізраїлю, а у Новому Завіті в Ісусі, Улюбленому Божому Сині.

Біблія написана для нашого спасіння, а не як довідник з географії, мистецтва чи історії Ізраїлю, так, як Євангелія – це не біографія Ісуса Христа. Святе Письмо відкриває нам Божу Волю щодо нашого життя та щастя, яке після гріха наших прабатьків пов'язане з Ісусом та Його смертю на хресті.

Біблія – це відображення, до того ж записане, діалогу між Богом та людиною. Цей діалог започаткований в певний момент історії, звершився з приходом Ісуса Христа, але триває до сьогодні, коли віруючий відкриває сторінки Святого Письма і Дух

логічної думки. Святе Письмо не було написане однією людиною. Його не спустили з неба ангели. Його не відкопав у землі якийсь святий. Воно писане як особлива книга в той час, коли сама писемність була священна. Біблія поставала протягом віків.

Взагалі Слово Боже, перед тим, як стати записаним, пройшло декілька етапів. Так, Євангеліє пройшло такі етапи: 1) Євангеліє – життя, діяльність, проповідь, смерть, розп'яття та Воскресіння Ісуса Христа; 2) усний переказ та проповідь Євангелія, тобто переказ життя, проповіді, діяльності, смерті, розп'яття та Воскресіння Христа; і лише останній етап – 3) запис цих подій євангелістами у книгах, які ми тепер називаємо Євангеліями. Ще можна додати етап переживання та втілення, вочленення цього Євангелія в нашому особистому житті.

Отже, Слово Боже було написано людьми, які писали під натхненням Святого Духа. Це натхнення дало їм змогу написати саме те, що було угодне Богові та передати, закріпити на письмі саме те, що Бог хотів переказати людям як Його Слово.

Біблія писалась протягом приблизно 13 віків (XII ст. до н.е. – II ст. н.е.). Авторами Святого Письма були проводирі єврейського народу (царі та пророки, священники, окремі люди, які поклали надію на Ягве та шукали правди); традицію написання Святого Письма продовжили учні Ісуса Христа та їхні учні.

Цікавим було також оформлення цих різних книг як однієї книги, – канону Святого Писання. Проте це питання ми розглянемо у наступних номерах. Гадаю, до теми Святого Писання ми ще неодноразово повертатимемося і розглянемо її більш детально.

БІБЛІЯ НАПИСАНА ДЛЯ НАШОГО СПАСІННЯ, А НЕ ЯК ДОВІДНИК З ГЕОГРАФІЇ, МИСТЕЦТВА ЧИ ІСТОРІЇ ІЗРАЇЛЮ

Святий відкриває йому всю правду. Цей діалог відображає зростання розуміння людиною Бога, трансформації єврейського народу та його філософської і тео-

ПАРАФІЯ МАТЕРІ БОЖОЇ ДОБРОЇ РАДИ

В МІСТІ КОЗЯТИН

VI курс
дк. Сергій Ленчук

До 1911р. Козятин належав до римсько-католицької парафії Святого Антонія Падуанського в Білопільлі. Тоді в Козятині на католицькому цвинтарі існувала дерев'яна каплиця. У ній звершували лише жалобні богослужіння. У неділі та свята парафіяни з Козятина їздили до костелу в Білопільлі. У 1911 році почалось будівництво храму в Козятині, ініціатором та фундатором якого був шляхтич, власник дев'яти сіл Восятинський. Будівництво велося під керівництвом кс. Станіслава Гурського, тогочасного настоятеля парафії. Згідно з документами дієцезії за 1918 рік, парафія нараховувала 3251 католиків. Костел був побудований з червоної цегли в неоготичному стилі. У храмі було три вівтарі і намальована місцевими художниками хресна дорога.

Останнім священником у цьому костелі був настоятель Олександр Самосенко, який працював до 1926 року. Потім його було заарештовано і засуджено на 10 років ув'язнення. Після арешту настоятеля вірні молилися самі. У такому стані парафія перебувала до 1934 року.

Рішенням місцевої влади було постановлено знищити святиню. При цьому вирішено, що з залишків матеріалу буде

збудована школа. Однак цей задум не вдалося здійснити. Для зруйнування костелу задіяли гармату, але солідним стінам ці удари не чинили великої шкоди, тоді було підкладено вибухівку, яка й спалювала храм у 1937 році. Вірні, позбавлені своєї святині, молилися вдома. З храму вдалося винести лише похоронний хрест і три хоругви.

Костел було знищено, але залишились парафіяни. Зоставшись без свого храму, вони збудували на католицькому цвинтарі вівтар, який також неодноразово знищували. Проте його відбудовували знову і знову. Врешті-решт його обклали дошками і накрили дахом. За часів окупації душпастирську опіку здійснював німецький капелан в місцевому будинку культури. Після закінчення другої світової війни ситуація не змінилася: не можна було збиратися для спільної молитви. У ті часи вірні користувалися послугами досить віддалених костельов у Хмільнику, Бердичеві, Бару та інших місцевостях.

Нове клопотання про реєстрацію парафії Матері Божої Доброї Ради було розпочато в 1975 році. Реєстрація проводилась у важких умовах: необхідно було не раз їздити до Києва та Москви. Самопожертва парафіян дала їм можливість досягти успіху. На зібрані пожертвування викуплено будинок і пристосовано його під каплицю. Першу Святу Месу було звершено 21 листопада 1983 року після отримання дозволу обласної та районної влади. Однак за участь у богослужіннях вірні зазнавали переслідувань. Після багатьох клопотань було отримано дозвіл на приїзд священника двічі на рік. Парафію в Козятині було остаточно зареєстровано 11 червня 1988 року.

Наступними священниками тут були: теперішній ординарій Кам'янець-Подільської дієцезії о. єпископ Леон Дубравський, який з Хмільника приїздив до Козятина, щоб звершити

Службу Божу для вірних, та пізніше о. Микола Собковський.

У 1989 році розпочато клопотання про будівництво нового храму. Остаточно узгоджено, що територією для будівництва буде колишній католицький цвинтар в центрі міста, закритий у 1956 році.

З 1992 року настоятелем стає польський священник отець Юзеф Мошкович, котрий і розпочав будівництво храму. Фундамент під новий храм закладено в 1991 році, а 6 вересня 1992 року єпископ Ян Ольшанський з Кам'янець-Подільського освятив місце будівництва. Відтоді стараннями релігійної громади та настоятеля розпочато спорудження святині. Спільними коштами вірних і добродіїв з-за кордону та самовідданими зусиллями парафіян, цеглина за цеглиною, виросла святиня, якою пишаються місцеві жителі. Спільною працею молоді та людей похилого віку, що не мають професійної підготовки, долались один за одним етапи будівництва.

Урочисте посвячення храму відбулося 14 серпня 1999 року. Святу Месу очолив отець єпископ Леон Дубравський. На сьогодні майже всі внутрішні роботи храму виконані.

У 2006 році настоятеля козятинської парафії, який побудував храм, о. Юзефа Мошковича, перевели проголошувати Боже Слово на іншу парафію у Польщі. Після нього настоятелем у Козятині став о. Анатолій Оріховський, який звершував своє служіння у нашій парафії до 2011 року.

Від серпня 2011 р. настоятелем парафії Матері Божої Доброї Ради був призначений о. Олег Сакаєв, який є настоятелем по сьогоднішній день. Завдяки плідній праці отця Олега за декілька місяців його служіння при парафії почали виникати різні спільноти. Зараз функціонує 1 спільнота Неокатахуменальної Дороги, спільнота Домашньої Церкви, 3 спільноти Живого

Розарію, а також спільнота Євангеліє Життя. Крім парафії в Козятині, настоятель обслуговує філіальні парафії в селах: Самгородок, Листопадівка, Пиковець, Миколаївка, Лемешівка.

На території парафії у 2011 році було побудовано будинок сестер Марії Непорочної, в якому відбуваються різні зустрічі молоді та дітей. Зараз у парафії працює дві сестри: с. Фаб'яна та с. Імакулята, які вкладають своє серце та сили для покращення нашої парафії, як духовно так і естетично.

Також варто зазначити, що завдяки ревному служінню с. Фаб'яни та с. Імакуляти при парафії проводяться курси польської та англійської мови, курси інформатики для дорослих і дітей, а також світлиця для дітей. Двері будинку сестер завжди відкриті і в будь-яку хвилину діти з міста можуть прийти туди погратися, а при цьому і помолитись та почути щось про Бога. На канікулах діти під супроводом сестер вирушають на відпочинок з Богом. Минулого літа це була прекрасна подорож різними історичними місцями Кам'янець-Подільської дієцезії, а також тижневі реколекції в Кам'янець-Подільському. Взимку цього року діти вирушили трошки далі — у мальовничі гори Закопаного (Польща). Також стараннями с. Імакуляти група паломників з Козятина буде вже третій рік поспіль брати участь у паломництві зі Сведніці до Ченстохови (Польща) та просити в Матінки Небесної про опіку над цілою Україною, а особливо над нашою парафією. Спільними силами отця настоятеля та сестер протягом року відбувається підготовка дітей до Першого Святого Причастя, а також систематична катехизація дітей, молоді та дорослих людей.

Сердечно всіх запрошуємо приїхати до нашої парафії та спільно просити у Матінки Божої Доброї Ради про необхідні благодаті для кожного з нас.

Будинок сестер-монахинь

ПОДАРУНКИ від

Святого Духа

викладач семінарії

о. Павло Дідора

Не бійся! Під час пасхального періоду ми часто чуємо цей заклик. А ось тобі подарунок – Страх Божий. Скільки ж можна боятися? Людина боїться самотності, смерті, майбутнього, потойбіччя. Ще й Бога бійся. І як це розуміти? Спробуємо розібратись.

У Біблії тематика страху представлена досить складно. В оригінальному тексті Святого Письма, де описані дари Святого Духа (Ісаїя 11, 2-3) на окреслення Страху Господнього вжите слово ІРАТ. На грецьку це слово переклали як ФОБОС та ЕУСЕБЕІА. Грецьке слово «ФОБОС» (страх) можна перекласти по-різному. «PAVOR», і «METUS», і «TERROR», але є ще одне слово «TIMOR». Вульгата – богонатхненний текст Святого Писання – саме цим словом окреслює Страх Божий. Доказом того, що у Біблії використовуються різні слова на окреслення людського внутрішньо-негативного психологічного процесу є цитата: «*Та й скаже до них: Слухай, Ізраїлю, ви приступаєте сьогодні до бою проти ваших ворогів. Нехай не з'якне серце ваше, не бійтеся, і не страшіться, і не лякайтеся їх*» (Втор 20, 3).

Спробуймо розібрати слово «ФОБОС». Це іменник жіночого роду, вжитий в однині, у нашому випадку –

в родовому відмінку. Він означає: панічний страх, боязнь, переляк, тривогу, шок, жах. Інше значення: страх когось, пошана, повага, честь.

У Святому Письмі представлено різні грані людського страху. Людина боїться конкретної небезпеки: бути вбитим (пор. Бут 26, 7), хвороби, стихійного лиха чи нападу (пор. Єр 6, 25; 20, 10). Людина також боїться втратити кохану особу (пор. Бут 31, 31; Бут 42, 4); боїться ворога (пор. 1 Цар 28, 5), майбутнього (пор. Бут 21, 17), боїться людини, яка має владу (пор. Неєм 2, 2). Страх має також і релігійний характер: страх кари за гріх (пор. Бут 3, 8), страх при вигляді ангелів (пор. Мт 28, 4), страх можливості бачити Бога (пор. Вих 3, 6).

СТРАХ БОЖИЙ – ЦЕ ГОРДІСТЬ З ПРИВОДУ ТОГО, ЩО Я ШАНУЮ БОГА ЯК БАТЬКА

Відкриваємо також причини страху перед Богом: Його могутність (Вих 20, 18-20); велич (Пс 95, 4-6; 1 Цар 12, 24); вірність (Пс 118, 38); святість (Одкр 15, 4). Більше того, Бог любить тих, хто боїться Його і благословляє їх (див. Пс 102, 11.13.17; Пс 113, 21.22). Зворот «богобійний» вживається на окреслення релігійних людей (пор. Бут 22, 12; 1 Цар 18, 3; Пс 86, 2; Йн 9, 31; Дії 10, 2. 22; 18, 7). Страх Господній – «початок премудрос-

ті» (Прип 1, 7), – навчають пророки. А також: «*Щасливий той, хто боїться Господа*» (пор. Пс 103, 17; Лк 1, 50). Цей страх, ба навіть трепет перед Богом, наповнює людину радістю (тому що страх Божий – це не тільки початок премудрості, а й вінець радості (пор. Сир 1, 11)), пошаною і честю, доброю честю, і ще більше – благочестям.

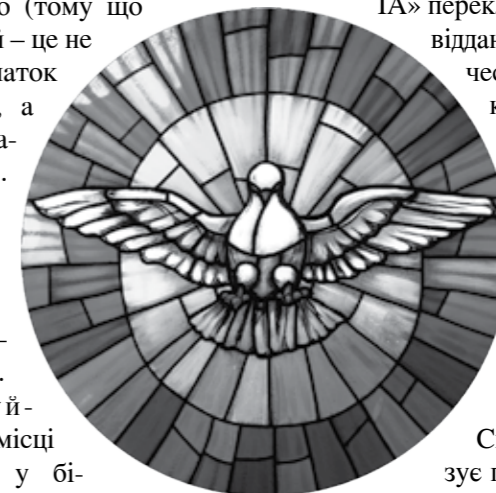
Спробуймо у цьому місці заглибитись у біблійне розуміння дару благочестя. Так Огієнко переклав слово «ЕУСЕБЕІА». Отже, «ЕУСЕБЕІА» – це також іменник жіночого роду, вжитий в однині родового відмінка. Найчастіше це слово перекладають в чисто релігійному аспекті – побожність латинською «PIETAS». Детальний аналіз показує, що слово «ЕУСЕБЕІА» складається з двох слів «ЕУС» і «СЕБОМАІ». «ЕУС» – означає добрий, шляхетний, щастя, благополуччя. Натомість «СЕБОМАІ» перекладається як: віддавати божественну честь (пошану), шанувати когось; той, хто вшановує богів, володарів, батьків; також термін застосовується до поган, які перейшли в юдаїзм (пор. Дії 13, 43.50; 16, 14); іноді вживається і в значенні соромитись. «СЕБАС-

ТОС» – гідний божественної пошани; це почесний титул римського імператора. Латинський відповідник цього слова – «AUGUST». На основі цих досліджень «ЕУСЕБЕІА» перекладається як добре

віддана пошана, благодать, пошана батьків; акти побожності; гордість з приводу того, що я шаную Бога як батька. Російська й українська мови доречно вживають термін «благочестя». Святий Павло показує глибину цього терміна словами: «*Велика таємниця благочестя*» (1 Тм 3, 16).

Дар Страху Господнього залишається в тісному зв'язку з даром Знання про Ягве. Якщо хтось пізнає маєстат, святість і мудрість Бога, то він, безсумнівно, відчує в душі глибоку честь і пошану до Божої досконалості й уникатиме всього, що суперечить цій досконалості. Це – дар Духа Божого, завдяки якому людина, знаючи Бога, виконує Його волю з честю та пошаною для величі і святості Всевишнього.

Ці дари становлять різні види діяння одного і того самого Духа Господнього. Недарма, описуючи ці дари, Отці Церкви порівнювали їх до веселки. Цікаво те, що веселка також має сім кольорів, хоч насправді це одне світло.

РЕКОЛЕКЦІЇ

З 20 по 24 березня відбувались великопісні реколекції, які провів ординарій Києво-Житомирської дієцезії архієпископ Петро Мальчук.

Владика ділився своїм досвідом та знаннями про Господа Бога. Кожну конференцію він готував на основі текстів зі Святого Письма. Архієпископ наголосив на тому, що ми можемо все робити, але якщо забудемо про Бога, то всі ці наші справи – марні: «Можна займатися всім, навіть у винограднику Бога, а про Бога забути». Кожного дня ми зустрічалися з Ісусом в Євхаристії, була адорація Пресвятих Дарів, молитви брєварія, медитація (роздуми над Божим Словом). Закінчились реколекції прийняттям лекторату та аколїтату братів з 3 та 4 курсів. Семеро семінаристів стали лекторами – уповноваженими читати Святе Письмо (крім Євангелія) під час Служби Божої. Так само семеро семінаристів стали аколїтами, тобто надзвичайними служителами Пресвятої Євхаристії.

Слово Папи

СЛОВО БОЖЕ В ЖИТТІ ЦЕРКВИ

НА ОСНОВІ АДХОРТАЦІЇ ПАПИ БЕНЕДИКТА XVI «VERBUM DOMINI»

У світі часто відчувають Бога чужим або зайвим. Папа Бенедикт XVI пише: «Не існує більш високого пріоритету, ніж знову відкрити сучасній людині доступ до Бога, який звертається до нас і повідомляє нам про свою любов, щоб ми мали життя в достатку». Бенедикт XVI підкреслює: «Бог говорить і втручається в історію на благо людини». «Адже Слово Боже не проти стоїть людині, не умертвляє її щирі прагнення, а, навпаки, воно висвітлює їх, очищаючи і веди чачи до виконання... В наш час, на жаль, поширилася, особливо на Заході, ідея про Бога, чужого для людського життя і проблем, більше того, Його існування вважається загрозою автономії людини». Насправді «тільки Бог відповідає прагненню серця кожної людини!» За словами Папи, «з пастирської точки зору абсо-

лютно необхідно показувати здатність Слова Божого вести діалог з проблемами, що стоять перед сучасною людиною в її повсякденному житті». Відтак надзвичайну цінність має виховання віруючих, щоб вони визнавали «корінь зла в тому, що люди не слухають Божественне Слово».

Папа ще раз формулює прохання «більше піклуватися про проголошення Слова Божого». Ті, хто читає Слово Боже, повинні бути ретельно підготовані, адже все це дуже серйозні справи. Святіший Отець закликає до поліпшення якості проповідей: «Варто уникати проповідей за-

Слово Папи

«Слово Боже наближає людину до пізнання істини, яку проповідував Ісус Христос та втілив через свою жертву на дереві хреста, проливаючи за нас свою пресвяту кров, і тим самим відкупив нас від гріха. У сучасному світі людина почала забувати та занедбувати Слово Боже, а саме Святе Євангеліє як джерело Божої благодаті. Відчуваючи потребу наново відкрити цінність Слова Божого, Святіший Отець керує до нас науку через своє Апостольське послання».

гального характеру, а також абстрактних проповідей, так само, як і непотрібного багатослів'я, адже є ризик повернути більше уваги до проповідника, ніж до серця Євангельського послання».

**ВАЖЛИВО СПРИЯТИ
ЗРОСТАННЮ
РІЗНОМАНІТНИХ
ГРУП ПРИ ПАРАФІЯХ
ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО
ВИВЧЕННЯ БІБЛІЇ, ЗГІДНО
З ВІРОЮ ЦЕРКВИ**

Папа підкреслює важливу роль тиші під час Святої Месичи різних молебнів, адже саме в наш час дуже важливим елементом є зосередження і прийняття в повноті слова, скерованого до сучасної людини. Бенедикт XVI вказує на велику тенденцію до виникнення різних сект, які пропагують викривлене тлумачення Святого Письма: «Важливо сприяти зростанню різноманітних груп при парафіях для погли-

бленого вивчення Біблії, згідно з вірою Церкви».

Слово Боже, яке ми читаємо щоденно у Святому Писанні, недвозначно викриває несправедливість сучасного світу, просуваючи солідарність і рівність». «Боротьба проти несправедливості і спотворення світу – це складова частина євангелізації, звичайно, – як каже Святіший Отець, – творення більш справедливого суспільства – не пряме завдання Церкви, хоча у неї є право і обов'язок втручання в етичні та моральні питання, що стосуються блага людей і народів. На сьогоднішній день перед мирянами стоїть завдання безпосередньо брати участь у суспільно-політичній діяльності». Слово Боже – це також джерело примирення світу. Папа ще раз наголошує: «Хочу нагадати, релігією не можна виправдовувати нетерпимість і війни, а також не можна використовувати насильство в ім'я Боже!»

У документі згадується про необхідність оновленої зустрічі Біблії з різними культурами. Слово Боже ніколи не руйнує справжню культуру, але стає постійним стимулом для пошуку самовираження людства. Папа закликає повністю відновити цінність Біблії та сподівається, що в школах та університетах буде приділятися достатньо уваги вивченню Біблії

На закінчення Папа Бенедикт XVI пише: «Наша епоха повинна все більше ставати епохою оновленого слухання Слова Божого й епохою нової євангелізації», тому що сьогодні Ісус Христос Воскреслий закликає йти у світ і проповідувати Євангеліє всякому створінню».

**Опрацювання:
к.л. Віктор Мазур**

МІНІСТРАНТСЬКА ЗУСТРІЧ

З 27 по 29 квітня відбулася остання в цьому навчальному році міністрантська зустріч у нашій семінарії. Тема цього з'їзду була: «Святіший Йосиф – покровитель Божої Церкви». У п'ятницю ввечері відбулася вступна зустріч, після якої міністранти переглядали фільм про св. Йосифа. Наступного дня, як зазвичай, було три уроки, які підготували семінаристи. Центральним моментом дня, беззаперечно, була Свята Літургія.

Після обіду всі міністранти пішли до лісу, де всі охочі могли пограти у футбол чи інші спортивні ігри. Крім того, усі дуже чекали смажених на вогні сардельок. Після вечері був веселий вечір, а на закінчення дня відбулася адорація Пресвятих Дарів, після якої деякі міністранти отримали запрошення на літній відпочинок в Карпатах. Наступна зустріч міністрантів відбудеться з 9 по 11 листопада 2012 року. Сердечно запрошуємо!

БІБЛІЯ

В ЖИТТІ

СВЯТОГО ЄРОНІМА

II курс
к.л. Сергій Поліщук

Сьогодні простежується брак пошани до Святого Писання, до речі, навіть серед віруючих людей. Передумови такої ситуації криються у минулому (епоха Просвітництва – XVIII ст.), а згубні наслідки можна побачити і тепер (занепад моралі, нищення авторитетів), як для кожної конкретної людини, так і для всього людства. Тому просто необхідно вчитися любові до Святого Писання, яке є джерелом живої віри, а також єдиним справжнім і вічним «підручником» нашого

спасіння. І нехай допоможе нам у цьому людина, яка наблизилася читання святого Писання багатьом народам, – святий Єронім Стридонський. Святий Єронім народився у досить складну епоху. Саме цей час (кінець IV- початок V століття) знаменувався політичним занепадом Західної Римської Імперії й розквітом її східної сестри. Саме тоді відбулося Велике Переселення Народів, під час якого незліченні варварські орди оселилися на території Імперії, що

посередньо і призвело до її падіння. Саме тоді з'явилося багато нової ересі (часто саме завдяки поганим перекладам або неправильному розумінню Святого Письма), з якою самовіддано боровся св. Єронім. Але саме тоді відбувся також і розквіт патристичної літератури, саме тоді християнство остаточно утвердилося як державна релігія всієї Імперії. Святий Єронім народився у 347 році в містечку Стридон у Далмації (сьогоднішні Хор-

ватія та Чорногорія). Його батько Євсевій був багатою людиною, а відтак мав змогу відправити свого сина вчитися до Риму. Туди Єронім потрапив у дванадцять років і навчався у відомого ретора-поганина Елія Доната. З моральної точки зору Донат погано впливав на молодий та ще не сформований характер хлопця. У такому оточенні юнак почав морально деградувати, став легкодушним і самовільним. Можливо, також на його вдачу негативно вплинуло те, що, згідно

зі звичаєм того часу, він ще не прийняв Таїнство Хрещення.

Проте деякі з його друзів були віруючими людьми і намовили його відвідати римські катакомби, де за часів поганства було сконцентроване життя християн. Завдяки цьому він повернувся і на двадцятьому році життя охрестився. Згодом він деякий час мандрував Західною Європою, зрештою, познайомився в Аквілеї з іншим великим мислителем того часу – Руфіном. Після цього Єронім вирушив на Схід у столицю Сирії – Антіохію. Там він почав вивчати єврейську мову, головню для того, щоб відволіктись від згубних думок, якими сатана намагався ввійти в його душу. У 378 році Єронім був висвячений на священника, але, згідно з переданням, він жодного разу не звершував Святу Літургію, вважаючи себе недостойним цієї честі. Деякий час святий перебував у Константинополі; саме там Єронім розпочав найважливішу справу свого життя – почав перекладати латиною Старий Заповіт. Варто згадати, що на той час вже існувало декілька варіантів перекладу як Старого, так і Нового Заповітів латинською мовою. Однак вони часто були недокладні і демонстру-

вали погану обізнаність авторів з давньоєврейською мовою.

У 381 році Єронім прибув до Рима на особисте запрошення папи Дамаса I. Це свідчить про те, що вже на той час він був відомим ученим. Його освіченість та побожність настільки імпонували Святішому Отцю, що той запросив його обійняти посаду

ЦЕЙ ВИЗНАЧНИЙ ПИСЬМЕННИК ЗНАВ МАЙЖЕ НАПАМ'ЯТЬ БІЛЬШУ ЧАСТИНУ БОЖЕСТВЕННОГО ПИСАННЯ

особистого папського секретаря. Але недовго Єронім пробув на цьому «світському вигнанні»; у 384 році папа Дамас помер, а за понтифікату папи Сиріція вороги святого Єроніма почали зводити на нього незліченні клевети, тому й він скоро відбув у Святу Землю, до Вифлеєма. Саме там він закінчив свій переклад Святого Писання, що отримав назву Вульгата. Довгі роки саме цей переклад вважався вірцевим, саме на ньому було засновано все середньовічне богослів'я, його використовують і досі, хоч він і не має такого великого значення,

як колись. Крім цього перекладу, який міг би вкрити Єроніма нескінченною славою, святий написав багато інших цікавих та важливих творів: De viris illustribus (Про славних мужів), що містив близько 140 життєписів славетних християн; коментарі до майже всіх книг Старого і Нового Заповітів; ряд творів, спрямованих на боротьбу з ерессю. Цей визначний письменник знав майже напам'ять більшу частину Божественного Писання.

Святий Єронім мав дуже запальний та щирий характер: ніколи не міг змовчати проти неправди, усім серцем відстоював істинну християнську науку у суперечках з ерессю пелагіан (заперечували необхідність Божої благодаті для спасіння) та гностиків (претендували на те, що мають знання більше, ніж у Святому Письмі). Коли поставала необхідність, Єронім щиро визнавав свої помилки; був також аскетом та надзвичайно цинічним, що саме вона є характерною рисою Церкви, як такої, що бореться з оточуючим поганським світом. На всьому цьому, а також на безустанній

молитві ґрунтувалося життя святого Єроніма Стридонського.

Помер у Вифлеємі в 420 році і є одним із Західних Отців Церкви. В епоху Відродження його духовність лягла в основу створення Орденів Єронімітів та Єроніміток (Ordo sancti Hieronimi).

Нехай приклад цього величного святого надихає нас щиро любити Святе Писання і захищати доктрину Католицької Церкви.

БІБЛІЯ В ЖИТТІ ХРИСТІЯНИНА

У сьогоdnшньому світі не кожна людина зустрілася з Богом через Його Слово, скероване до кожного з нас. Байдужість до читання Божого Слова проникла навіть у християнські спільноти. Не кожен християнин може чітко сказати, яку роль відіграє Біблія в його житті. Чому так відбувається і як цьому протистояти, ми запитали в отця професора Томаша Єльонека, який є експертом у справах Біблії.

Отець проф. др. габ. Томаш Єльонек народився 9 березня 1937 року в Кракові (Польща). Через військові дії не міг вступити до першого класу, тому навчався вдома, а у вересні 1945 року був прийнятий одразу до четвертого класу. У 1956 році вступив до ордену Братів Менших Капуцинів. Після року новіціату розпочав філософсько-теологічне навчання. У 1958 році закінчив філософський факультет і розпочав вивчення теології. Не закінчивши навчання, був прийнятий у 1958 році на другий курс математичного факультету Ягеллонського Університету. Там отримав ступінь магістра математики. Працював 9 років у Ягеллонському Університеті. Одночасно в 1968 році, як світська особа, розпочав теологічне навчання. Після двох років отримав ступінь ліцензіата. Через три роки отримав ступінь доктора теології зі спеціальності «Бібліїстика». У 1972 році розпочав викладацьку діяльність на Папському Теологічному відділі в Кракові. 23 травня 1976 року прийняв свячення пресвітерату. До цього готувався 8 місяців у парафії св. Флоріана в Кракові. У цій парафії отримав також свячення дияконату 24 березня 1976 року. У семінарії в Кракові був тільки на реколекціях перед свяченнями. Після свячень, які йому уділив кардинал Кароль Войтила, був посланий на рік душпастирського служіння у парафію. Через рік повернувся до викладацької роботи на Папському Теологічному відділі в Кракові. У 1985 році отримав ступінь габілітації. У 1994 році став професором університету. У 2002 році отримав вчене звання професора.

■ Отче, що таке Святе Письмо і чим воно є для звичайного християнина?

Варто в першу чергу сказати, що для кожного християнина Святе Письмо повинно бути листом, скерованим Богом до людини. Адже у Святому Письмі знаходиться зміст Божого Об'явлення, тому ми й можемо сказати, що це лист. Хоча це не лист, який Господь Бог пише сам, бо Він пише його скеровуючи людей. Тому існує певний бар'єр у доступі до Божого Слова. Ми повинні насамперед зрозуміти, що хотіли виразити натхненні Богом автори. Святе Письмо виникло дві чи три тисячі років тому, і люди того часу думали інакше, ніж ми сьогодні. Коли звичайний християнин бере до рук Святе Письмо, то повинен усвідомлювати, що не все може зрозуміти, не все може сам собі пояснити. Проте християнин повинен знати, що допомогти йому з поясненням може Церква.

■ Що Святе Письмо означає конкретно для Вас?

Святе Письмо — це дороговказ на кожен день. Я зустрівся з Біблією багато-багато років тому. Для мене Боже Слово є фундаментом, багатством, яке неоціненне завжди. Я вже не змушений звертатися до Нього в конкретних ситуаціях, тому що я вже ним живу. Як той, хто займається вивченням Святого Письма науково, я щораз глибше і краще пізнаю його через навчання, яке веду.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПЕВНУ НЕЯСНІСТЬ, ПОТРІБНО ПРОСТО ЙОГО ЧИТАТИ, І З ЧАСОМ ВОНО СТАНЕ ЗРОЗУМІЛЕ

■ Здається, що протестанти або деякі сектанти краще знають Святе Письмо. Як Ви вважаєте,

з чим пов'язане незнання Святого Письма серед сучасних людей, а особливо католиків?

Щодо знання Святого Письма протестантами або сектантами, то вони краще знають Його, тому що його читають. Просто читають. Зрештою, в католиків, які знаються на Святому Письмі, також часто є так званий фундаменталізм, тобто треба розуміти так, а не інакше. Натомість лист Бога до нас був написаний таким чином, що конкретні покоління відкривають щоразу нові значення Святого Писання. Треба читати і пізнавати. На жаль, у католиків немає такого акценту на читання Божого Слова. Якщо ні разу не прочитати Біблію, то як можна її знати? Потрібно бути завжди в контакті зі Словом Божим, а цього контакту католики, на жаль, не мають. Якщо католик чує Боже Слово, то відбувається це, найчастіше, тільки на Літургії і там він не завжди отримує пояснення по-

чутого Слова. Пояснення Божого Слова буде вдалим тоді, коли воно буде підготовленим. Семінарія не може дати миттєвого всезнання для досконалого проповідання. Для підготовки священиків хоч і призначено 6-8 років, проте завжди додаються нові предмети, наприклад, суспільна наука Церкви, біоетика, пасторальна медицина... Для вивчення Біблії в семінаріях приділяється багато часу, але цього все одно замало. Тому священик повинен самостійно шукати можливості дослідження Божого Слова.

Знання Святого Письма у католиків дуже слабке. Деякі фрагменти просто «вийняті з контексту». Наприклад, опис про створення світу: це не були 7 днів по 24 години, це лише певний образ, який говорить нам, що 6 днів потрібно працювати, а сьомого дня — відпочивати. А що відбувається зараз у світі? Неділя не відрізняється від інших днів.

■ Як відкрити людям Старий Завіт, який для сучасної людини є такий незрозумілий і чужий?

Звісно, для багатьох людей Старий Завіт — чужий. Але я хотів би розповісти про свій досвід. Одного разу я розмовляв з мамою одного священика. Проста сільська жінка. І в той день на Літургії були читання зі Старого Завіту, де саме йшлося про вбивство, війну... І ця жінка розуміла, що це певний образ, за допомогою якого потрібно зробити для себе конкретні висновки, а не розуміти все дослівно. Це була проста жінка. Тому я б не був такий песимістичний, що люди нічого не зрозуміють, коли читатимуть. А якщо вірні чогось не розуміють, то є різні коментарі, до яких потрібно їх скерувати. Треба бути не науковцем, а людиною віруючою і тоді навіть Старий Завіт не буде чужим.

Розмова кл. Євгена з о. Томашом

■ Буває, що люди читають Святе Письмо як якийсь детектив чи роман. Як правильно читати Слово Боже, щоб прийняти те, що Бог хоче нам передати?

Передусім потрібно розуміти суть Святого Письма. Чим воно є з літературного боку і чим мало бути, коли його писали. Бо ми часто розуміємо Біблію так, ніби вона написана сьогодні. Якщо там описані конкретні події, то ми думаємо, що це історія. Натомість у той час використовували символи, тому не треба розуміти все дослівно, потрібно зрозуміти, яка думка схована в тому чи іншому символі. І цього нам потрібно вчитися. Непогано було б читати щодня один розділ.

■ Що повинна робити сьогодні людина, щоб Святе Письмо функціонувало в її житті і приносило добрі плоди?

Найперше і найголовніше — людина повинна його пізнавати і за-

стосовувати у конкретних ситуаціях. Біблія допомагатиме тим, хто живе Божим життям. Біблія не та книга, яку можна читати в поїзді, щоб «вбити час», Святе Письмо — це лист Бога. Найважливішим переданням Біблії є життя у Божій благодаті.

■ Що було для Вас приводом, щоб вивчати саме Святе Писання, а не теологію чи філософію..?

Мені сподобалась одна річ. Колись я ходив у Кракові на біблійні конференції, які проводив один священник. Мені сподобався його спосіб проведення конференції. Він брав Святе Письмо і весь час гортав сторінки. Тепер я знаю, що цей метод називається поясненням Святого Письма Святим Письмом. Це стало приводом до того, що і я захотів робити так само.

Дякуємо Вам, отче, за розмову.

Розмовляв кл. Євген Фізер

Творчі семінаристи

Колись я думав,
що декорування —
це справа виключно
жіночих рук.
Але коли прийшов
до семінарії,
то зрозумів,
що це далеко не так.
Жодне свято
не може відбутися
без прикрас,
тобто певного
декору.

І курс
кл. Олег Байдацький

Головний декоратор Лапшин Сергій та його помічник Пацьора Томаш

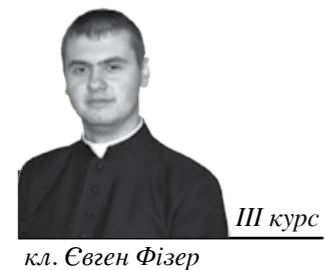
У семінарії існує потреба в людях, які могли б відповідати за оформлення святкувань. А оскільки свят у нас немало, то і роботи у декораторів вистачає. Обов'язок декоратора — дуже важливий, адже декорація піднімає настрій і представляє зміст свята. Також вона вимагає багато часу і творчих здібностей.

У семінарії таке важливе служіння виконують третьо-

курсник Лапшин Сергій і його помічник першокурсник Пацьора Томаш. Найбільше роботи у них на Різдво, Великдень і Зіслання Святого Духа, а також у період інших свят. На мою думку, робота ніколи не буде важкою, коли її виконуєш сумлінно та з любов'ю, і наші декоратори цьому підтвердження. Особливо цікаво спостерігати за їхньою працею, бо завжди

можна побачити на їхніх вустах усмішку, — одразу зростає думка: «що ж вони придумують цього разу?», а коли дивишся на зроблену справу, то розумієш, як багато вкладено у неї сили і творчого таланту.

Як кожний семінарист, декоратори намагаються зробити нашу семінарію гарною, і тим самим виконувати Божу волю хоч і «маленькими справами»!

III курс

к.л. Євген Фізер

«Справді, Слова Божі, виражені людськими мовами, уподібнилися до людської мови, як колись Слово Предвічного Отця, прийнявши на себе наше немічне тіло, уподібнолося до людини» (II Ватиканський Собор, конституція «Dei Verbum», 13). Слова Божі уподібнолися до людської мови. У цих словах перед нами відкривається таємниця любові Бога до людини. Наскільки дорогоцінною повинна бути людина для Бога, щоб сам Творець неба і землі дав їй свого Єдиного Сина, Який є Предвічним Словом Отця. Протягом історії спасіння Бог керував своїм народом через слово, промовляючи до проро-

ків, царів... Натомість повнота Об'явлення Бога людині відкривається нам в Ісусі Христі. Через Нього Бог Отець промовляє вже не тільки до ізраїльського народу, а до цілого світу.

Отже, задумаємося над таємницею Божого Слова у нашому житті. Варто замислитися над місією Божого Слова. Якби воно не було нам потрібне, то Господь, напевно, не дав би його нам.

МИ МОЖЕМО З УПЕВНЕНІСТЮ СКАЗАТИ, ЩО В БІБЛІЇ МОЖНА ЗНАЙТИ ВІДПОВІДІ НА ВСІ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАШОГО ЖИТТЯ

Але тут виникає питання: «Для чого воно нам потрібне?» Адже зараз є стільки різноманітних книг, енциклопедій, є інтернет, де ми можемо знайти відповіді на «всі» запитання. Можна згадати один важливий факт: жодна кни-

га у світі не існувала стільки часу, як Біблія, і жодна книга не була перекладена на стільки мов світу, як Біблія. Уже цей факт свідчить про її надзвичайну цінність. Ми можемо з упевненістю сказати, що в Біблії можна знайти відповіді на всі актуальні проблеми нашого життя. «У Слові Божому закладена така сила, така могутність, що воно є підтримкою і міццю Церкви, а для дітей Церкви – силою віри, поживою для душі, чистим і постійним джерелом духовного життя» (II Ватиканський Собор, конституція «Dei Verbum», 21). Отці Собору, як і Отці Церкви, підкреслювали цінність і значення Божого Слова для Церкви, тобто для кожного з нас. Багато хто називає Біблію поживою для душі і джерелом духовного життя. Так може сказати тільки та людина, яка зустрілася зі Словом Божим віч-на-віч, а як результат цієї зустрічі – переконалася, що в Ньому присутній Живий Бог.

Великий святий Церкви – Єронім говорить так: «Хто не знає Святого Писання, – той не знає Ісуса Христа». Що означає знати Біблію? Вчити її на пам'ять? Ні! Це означає просто читати і роздумувати. Навіть, не розуміючи всього, Боже Слово буде вкорінюватись у серці людини. Проте це вимагає праці: потрібно щодня змушувати себе прочитати хоча б один розділ. Ніколи не можна знеохочуватись, кажучи: «Я цього не розумію, воно важке для мене...» Важливо чітко усвідомлювати одне: це Бог говорить до мене! Читаючи Біблію з таким переконанням, навіть не розуміючи всього, ми будемо отримувати духовну насолоду. Тому Церква завжди активно заохочує людину брати цю святу Книгу і просто читати. Потрібно розуміти, що це потрібно для мого спасіння. Адже, читаючи Біблію, я пізнаю Бога і Його безмежну любов до мене, а тим

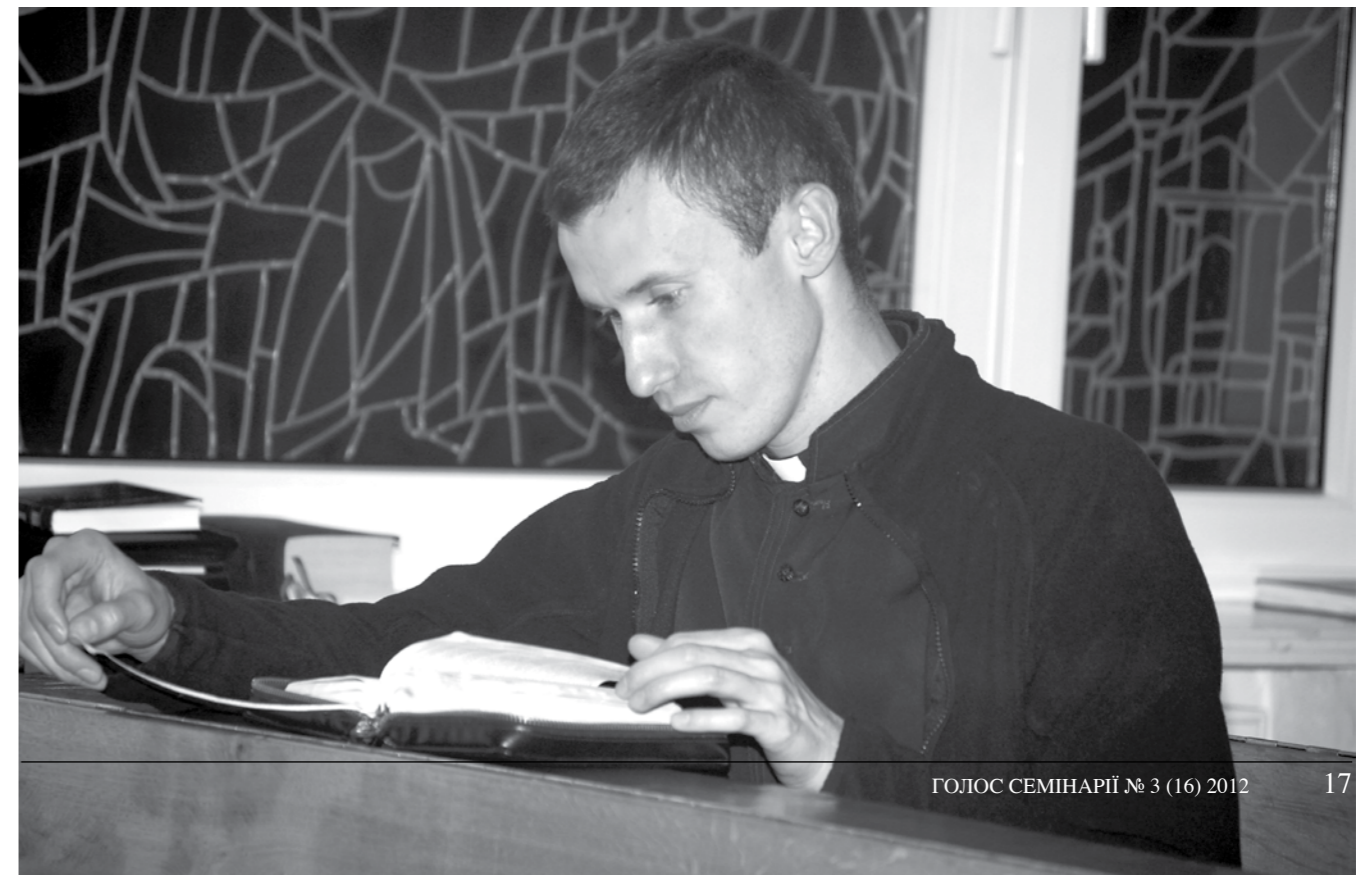
самим збагачую свою любов до Нього. Хіба не це наближає нас до спасіння?

Іноді Біблію називають «листом Бога до людини». І це правда. Адже в листі до дорогої нам людини ми намагаємося описати події, які з нами трапились, передати всі свої радості і страждання, поділитися своїм досвідом, а також розповісти, наскільки ми любимо цю людину. Тобто я хочу, щоб адресат зосередив усю свою увагу на мені. А чим відрізняється лист Бога? У Біблії Господь об'являє Себе, розповідає про конкретні події, як Він веде свій народ, показує Свою любов через Сина Ісуса Христа, переказує навчання і заохочує (ніколи не примушує) до певних цінностей у житті. Подивімося, що ми робимо, коли нам приходить лист або повідомлення від дорогої людини? Радіємо і перечитуємо два, три рази... так само ми повинні перечитувати Божий лист. Ба більше, ми пови-

нні щоразу відкривати нові перлини Божого Слова.

У сьогоднішньому світі читання Божого Слова – «немодне». Замало для нас, християн, чути Добру Новину тільки на Літургії. На жаль, не в кожному домі можна знайти Біблію... Бо зараз люди читають (якщо взагалі читають) детективи, романи... і це теж потрібне для розвитку, але не потрібно ставити такі книжки на перше місце!

Отже, заохочую Вас, дорогі читачі, щоб ця Свята Книга – Біблія, не була байдужою вашому серцю. Нехай Слово Боже стане для кожного джерелом любові та радості в житті. Черпаймо сили із цього великого скарбу і дякуймо Всемогутньому, що не залишив нас голодними, а дав як поживу Своє Слово. Це наше завдання – пізнавати Бога у Святому Письмі, щоб при зустрічі з Богом у небі ніхто не сказав: «А я цього не знав».

МІНІСТРАНТ ВОДИ

VI курс
дк. Сергій Ленчук

ВОДА ВІДІГРАЄ ВАЖЛИВУ РОЛЬ У ЛІТУРГІЇ. ВОНА Є ЗНАКОМ ОЧИЩЕННЯ І ЗНАКОМ ЖИТТЯ. МИ ВСІ БУЛИ ОХРЕЩЕНІ «З ВОДИ І СВЯТОГО ДУХА». МІНІСТРАНТ ВОДИ ДБАЄ ПРО ТЕ, ЩОБ ЦЕЙ ЗНАК БУВ ШАНОВАНИЙ.

Догляд за посудом для води і кропилом

Міністрант води турбується насамперед про те, щоб посуд для освяченої води був чистим і знаходився у відповідному місці. Також доглядає за кропилом.

Один з його обов'язків – виносити освячену воду і кропило на столик перед святою Месою, під час якої буде покроплення. Також він повинен заносити все на свої місце після святої Меси.

Як правильно виконувати це служіння

Під час служіння міністрант виконує такі дії:

- якщо є посвячення води, міністрант ставить казанок з водою на столику поблизу целебранса або тримає його в руці;
- після посвячення подає целебрансу кропило і підставляє казанок зі свяченою водою, щоб вмочити кропило;
- якщо целебранс подає йому одразу свячену воду, то торкається правою рукою до кропила і робить знак хреста;
- під час покроплення йде попереду священика на невеликій відстані. Не роздивляється навкруги. Стежить, щоб не розлити воду на підлогу;
- посуд тримає в одній руці, а другу кладе на груди;
- коли дійдуть до вівтаря, забирає у целебранса кропило і відносить на столик, потім повертається на своє місце і бере участь в Літургії.

Віддане служіння ХРИСТУ

Слава Ісусу Христу!

У цій статті ми хочемо розповісти про життя міністрантів парафії Пресвятої Трійці, що у с. Зіньків Вільковецького району Хмельницької області.

У нашій парафії 23 міністранта. Кожен міністрант має певні обов'язки, а саме: допомагати священику одягатися в літургійні шати, прислуга у процесійній ході, служіння при уділенні вірним Святого Причастя і ще

багато інших справ, які ми сумлінно виконуємо.

Насамперед ми намагаємося служити Богові своєю літургійною поставою, жестами, словами, прикладом життя, робити все для того, щоб Літургія виглядала гарно.

Міністранти також допомагають в усіх потребах, які виникають у парафії: рубаємо дрова, приносимо воду, очищуємо територію навколо нашого храму і виконуємо багато інших господарських робіт.

Наш настоятель отець Крістіан Хайдук проводить з нами зустрічі, на яких він розповідає про наші помилки під час Святої Літургії і показує нам, що треба зробити, щоб більше ці помилки не повторювалися.

Також цього літа о. Крістіан возив міністрантів до Польщі, де вони могли ознайомитися з досвідом інших міністрантів, які служать у храмах Польщі. Також ми там чудово відпочили, адже були не

тільки у костелах, а й їздили на природу.

Крім того, до нас приїжджають міністранти з інших парафій, в яких служив наш отець. З молоддю він нас возив на відпочинок, де ми могли ділитися радістю служіння біля вівтаря.

Наші міністранти беруть активну участь у з'їздах міністрантів, які організовує Вища Духовна Семінарія Святого Духа (м. Городок). Ми з радістю виконуємо свою послугу, служачи біля Господнього вівтаря, і намагаємося робити все для того, щоб і ми, і наша парафія зростала на основі моральних та духовних принципів.

Масловський Віталій

УРОЧИСТІСТЬ

ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ

«Свята Римська Церква, створена словом Господа і Спасителя нашого, міцно вірить, визнає і проголошує (свою віру) в одного правдивого Всемогутнього Бога, незмінного і вічного, Отця і Сина і Святого Духа, одного в істоті, триєдиного в Особах».
(ХРЕСТИАНСКОЕ ВЕРОУЧЕНИЕ догматические тексты Учительства Церкви III-XX вв. п. 228)

В курс
кл. Олександр Бурмістров

Ці слова були скеровані у 1442 році до єгипетських і ефіопських яковітів на Флорентійському Соборі, які після завоювання їх арабами втратили зв'язок з Римською Церквою і не розрізняли Осіб у Пресвятій Трійці. Собор таким чином висловився, в якого Бога вірять і проголошує Римо-Католицька Церква. Догмат, тобто істина віри про Бога в трьох Особах, існував, звісно, ще до Флорентійського Собору, перш за все у Нікейсько-Константинопольському символі віри (325-381рр.), який

ми повторюємо щонеділі після проповіді, перебуваючи на Святій Месі. Але в цій статі ми поговоримо з вами не про саму суть догмату, про його виникнення та існування, а про свято, яке виражає в собі таємницю Бога в Трійці Єдиного, а саме про урочистість Пресвятої Трійці.

Урочистість Пресвятої Трійці Католицька Церква святкує в неділю, після урочистості Зіслання Святого Духа.

У Церковних документах можна зустріти різні назви цього дня: *Festum Trinitatis* (свято Трійці); папа Інокентій IV (1215); *festivitas Sanctissimae Trinitatis* (урочистість Пресвятої Трійці); папа Григорій IX; в месалі після Другого Ватиканського Собору: *Dominica post Pentecosten. Sanctissimae Trinitatis* (неділя після П'ятидесятниці. Пресвятої Трійці).

До загального календаря урочистість була вписана папою Йоаном XXII у 1334 році. Проте деякі месали не приймали цього свята (Венецький месал, 1469 року; месал, надрукований в Римі у 1482 році та інші). Свято було прийняте після введення потриденського месалу в 1570 році.

Хоча свято і було вписане до календаря, та важко вказати одну дату його святкування. У багатьох локальних церквах цим днем була перша неділя після зіслання Святого Духа, в інших — остання неділя перед Адвентом, неділя після свята Йоана Хрестителя і друга неділя після П'ятидесятниці. Остаточну дату було прийнято лише у 1570 році, власне разом з введенням потриденського ме-

салу. І це була перша неділя після П'ятидесятниці.

Цю урочистість ввів, як ми вже згадували, папа Йоан XXII, проте своїм корінням в історії Церкви свято сягає набагато глибше. Тому варто згадати чинники, які вплинули на виникнення цього свята: 1) Христологічні спори в IV/V століттях, особливо аріанізм. Назва походить від імені його творця Арія, який применшував особу Ісуса Христа в порівнянні з Богом Отцем, стверджуючи, що Ісус був створений Богом як найдосконаліша істота з усіх будь-коли створених. Ці спори призвели до засудження аріанізму й іншої подібної ересі, і до зміни доксології, яка почала звучати таким чином: «Слава Отцю і Сину і Святому Духу», яка збереглася і якою ми молимося до сьогодні. 2) Сакраменталій гелазянський (VII ст.) подає на неділю після Зіслання Святого Духа префацію про Пресвяту Трійцю, яка містить у собі глибоку теологію таємниці Триєдиного Бога. Теперішні дослідження приписують авторство цієї префації папі Леону Великому († 461). Про авторство Леона Великого свідчить схожість

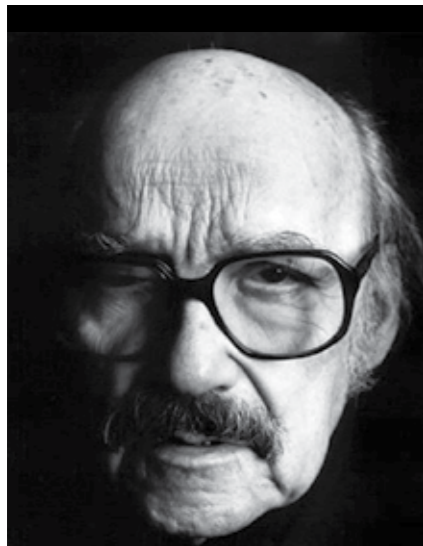

префації і його промов на урочистість Зіслання Святого Духа. Дехто стверджує, що префація виникла в Іспанії. Між іншим, вона була прийнята у 800 році і скомпонована з вотивною Службою Божою про Пресвяту Трійцю.

У 1970 році тексти месалу були збагачені Словом Божим (цикл А,Б,В), яке показує таємницю Пресвятої Трійці як таємницю любові і миру, як реальність, яка постійно діє, як Одвічну Мудрість.

При розгляді цієї урочистості не можна також забути факт, що вже в античній Церкві були відомі доксології, з'явилися гімни «Слава во вишніх Богу» і «Тебе Бога прославляємо», які служили прославі Трійці. Уже в IX ст. існували Святині під покровительством Пресвятої Трійці.

Цьогоріч урочистість Пресвятої Трійці припадає на 3 червня. Тому бажаю, щоб ця урочистість ще ближче наблизила нам таємницю Пресвятої Трійці і нехай це приближення Бога в трьох Особах послужить для зміцнення нашої віри в Бога і в усе те, що Він нам об'явив, щоб вірячи і служачи Йому та нашим ближнім, ми могли вічно радіти з ним у Його небеснім Царстві.

Такими словами починається вірш відомого польського письменника, поета, драматурга, перекладача Романа Брандштеттера (1906-1987). Його творчість важко охопити одним поглядом. Однак існує ключ, яким її можна відкрити і зрозуміти – це Біблія.

IV курс

кл. Олександр Пухальський

Біблія була головним джерелом, з якого Р. Брандштеттер черпав не тільки теми для своїх творів, а й сили та натхнення для їх написання. Р. Брандштеттер, як кажуть про нього інші, «жив у Біблії». Сам автор

БІБЛІЯ, Батьківщина моя!

свідчить про це: «*я тужу за Святим Письмом, яке закріпилося в мені як символ родинного дому*». Саме в Святому Письмі Р. Брандштеттер перебував, як в родинному домі, в якому – як він згадує – «*Біблії ніхто ніколи не шукав*», бо вона завжди лежала на столі, ніколи в бібліотеці, завжди під рукою. Цього перебування в Біблії малого Романа навчив його дідусь. За декілька днів до своєї смерті він залишив онуку заповіт: «*Читай ти Біблію неухабно... Любитимеш її більше, ніж батьків... Більше, ніж мене... Ніколи з нею не розлучатимешся... А коли постарієш, дійдеш до переконання, що всі книжки, прочитані тобою в житті, є тільки невмілими коментарями до цієї єдиної Книги...*»

Але на таке особливе ставлення Р. Брандштеттера до Біблії мало вплив усе його дитинство. Мати вчила його писати і читати польською мовою, користуючись текстом Біблії, дідусь оповідав онуку біблійні історії, тому, ще навіть не починаючи читати Біблію, він знав ціле П'ятикнижжя. Краще всього атмосферу дитинства автора віддзеркалюють його власні слова: «*З наймолодших років я був свідком постійної маніфестації святості цієї Книги, її культу та піднесення*».

Чи може автор навчити і нас «*перебування у Святому Письмі*». Роман Брандштеттер у своїй книзі «Біблійне

коло», яка народилася з пережиття текстів Біблії і яка є путівником по Біблії і вчить, як читати і розуміти біблійні події і жити ними щодня, на самому її початку стверджує: «*Ніхто з нас не має рецепту, як добре й належно пережити Святе Письмо, й такого рецепту ніхто не може нікому передати. Такого вміння кожен мусить досягнути сам. [...] кожен із нас має читати її (Біблію) на свій власний спосіб, пережити і вслуховуватися в ту науку, яку вона нам подає*». Але одразу після цього автор, говорячи про мету написання твору, пише: «*я вирішив записати мій біблійний досвід, сподіваючись, що деякі особисті переживання, які сформували моє ставлення до Святої Книги, стануть, певною мірою, в пригоді читачеві у його власній мандрівці до джерел Об'явлення. [...] і дадуть йому змогу зламати перешкоду і увійти в середину біблійного кола*». Саме тому варто вирушити в цю мандрівку сторінками «Біблійного кола», щоб знайти ті шляхи, якими Р. Бранштеттер пройшов сам і вказує нам.

Першу вказівку, яку ми знаходимо, найкраще віддзеркалює історія про те, як малий Роман навчався Святого Письма. Він вчив його єврейською мовою. Вчитель казав йому читати фрагмент, а потім безліч разів його повторювати. Якось Роман наважився і сказав: «*Але я*

цього не розумію». На що вчитель відповів: «*Йдеться не про те, щоб ти розумів. А про те, щоб ти пам'ятав*». Пам'ять. У вступі до свого перекладу Євангелія від Йоана автор стверджує: «*добра пам'ять була в Ізраїлі однією з невід'ємних умов його зв'язку з Богом. Кожний єврей мав знати напам'ять святі вірші Біблії*». Щоб «жити в Біблії» треба, щоб вона постійно «жила» в нас – в наших думках, в нашій пам'яті.

Далі автор хоче вказати нам наступний шлях. Він звертається до читача: «*Чи ти колись пробував читати вголос Святе Пись-*

мо?» Колись письменник, піднімаючись на гору в Галілеї, почув голос, котрий лунав з дому через відкрите вікно. Молодий хлопець читав фрагмент з книги Буття про зустріч Якова з Рахіллою. Роман Брандштеттер стояв і слухав, а коли хлопець закінчив читати, він зрозумів, що отримав особливе пережиття святого тексту. Це спонукало його пізніше написати, що «*можна видобути з Біблії безліч зворушень, читаючи її вголос, і багато нових цінностей можна в ній відкрити, читаючи вголос її натхненні вірші*». Тому автор пропонує: «*Сядь певного дня за*

стіл, серед своїх близьких, і відкрив Біблію і читай її вголос. Або увечері прочитай перед сном один її розділ тільки для себе, але вголос». Слово Боже має бути не тільки в нашій пам'яті. Воно має лунати в нашому житті.

МОЖНА ВИДОБУТИ З БІБЛІЇ БЕЗЛІЧ ЗВОРУШЕНЬ, ЧИТАЮЧИ ЇЇ ВГОЛОС, І БАГАТО НОВИХ ЦІННОСТЕЙ МОЖНА В НІЙ ВІДКРИТИ, ЧИТАЮЧИ ВГОЛОС ЇЇ НАТХНЕННІ ВІРШІ

Автор продовжує діалог з читачем і питає: «*Чи ми молилися колись за допомогою читання Біблії*». Р. Брандштеттер пропонує молитися словами і цілими розділами Святого Письма. «*Те, що прочитаємо, намагаймося застосувати до нашого життя, до нашого часу, до близьких нам людей, до наших досвідчень і переживань*». Уважне читання буде перетворюватися в молитву, тому що «*молитися – це не тільки просити. Молитися – це також отримувати повчання від Бога*». Слово Боже може бути нашою молитвою, тому що це Слово скероване до нас і ми можемо дати відповідь на цей заклик.

І це не остання порада Р. Брандштеттера, бо біблійний досвід його справді дуже великий. А неповний перелік порад, представлений в цій статті, хай буде заохоченням для самостійних пошуків під час мандрівок по творчості нашого автора, а насамперед по сторінках Біблії.

«Багатьом людям здається, що Біблія не потрібна для їх життя і віри. Вони вірять в Христа, не знаючи, ким Він є. Багато католиків вірять в Христа, не знаючи Святого Письма».

Роман Бранштеттер в Архієпископській Семінарії в Познані з нагоди святкування 75 річчя, 26 лютого 1981 року

Отець Леопольд ПОГОЖЕЛЬСЬКИЙ

Посвячена о. Леопольду пам'ятна таблиця, яка знаходиться в катедральному храмі Кам'янець-Подільської дієцезії

II курс

к.л. Петро Константінов

Історія нашої Вищої Духовної Семінарії Кам'янець-Подільської дієцезії сягає ще далеко в глибину віків, а саме у XVI ст. Після Тридентського Собору (1545-1563) в Європі почали створювати семінарії. У той період також виникла і наша семінарія. За часів її існування було багато визначних постатей. У цьому номері ми хочемо представити вам о. прелата¹ Леопольда Погожельського – ректора Кам'янець-Подільської Вищої Духовної Семінарії.

О. Леопольд Погожельський народився у 1816 році. На жаль, брак джерел не дав достовірної інформації щодо місця його народження. Відомо тільки те, що походив він зі шляхетської сім'ї. У 1825-1831 роках навчався в Кам'янець-Подільській гімназії. У липні 1835 року, маючи дев'ятнадцять років, вступив до Вищої Духовної Семінарії у Кам'янець-Подільському. Тут він навчався три роки. Згодом єпископ-ординарій Франциск Мацкевич вислав його на навчання до Віленської Духовної Академії. Саме там отець Леопольд отримав ступінь кандидата Святого Богослов'я.

У липні 1841 р. отримав священницькі свячення. Протягом року працював вікари-

єм у Кам'янець-Подільській катедрі. У лютому 1842 року був призначений викладачем Святого Письма та історії Церкви у Духовній Семінарії. Ці дисципліни він викладав до 1852 року. Був призначений ректором Кам'янець-Подільської Вищої Духовної Семінарії у серпні 1850 року. Уже наступного року став Каноніком² Греміальним Кам'янець-Подільського Катедрального Капітулу³. Від 1853 року отець ректор Леопольд Погожельський викладав Моральне Богослов'я та канонічне право.

НА ЦІЛОМУ ПОДІЛЛІ ВІН БУВ ВІДОМИЙ СВОЇМ ЧЕСНОТЛИВИМ ЖИТТЯМ, ДОБРОЮ ПОВЕДІНКОЮ І СТІЙКІСТЮ ХАРАКТЕРУ

Від 1857 року виконував служіння настоятеля парафії св. Флоріана в м. Шаргород. Але включно до 1862 року був ректором семінарії. У 1861 році був призначений прелатом-схоластиком Кам'янець-Подільського Катедрального Капітулу, а також дієцезіальним пенітенціарієм (сповідником). Він був останнім каноніком та прелатом Кам'янець-Подільського Катедрального Капітулу.

О. Еразм Ключевський, духовний отець семінарії та викладач латині, писав про о. Леопольда: «Був відданий цілим серцем священницьким та викладацьким обов'язкам; священник чеснотливого і суворого життя не тільки наукою, але й найбільше особистим прикладом був взірцем для семінаристів. Кожне його зауваження, яким би воно не було прикрим, ми приймали охоче та з вдячністю. Кожне його повчання потрапляло прямо нам до серця й переконувало нас прикладом його життя, що можливо виконати те, що вимагав від нас. Загалом учні його любили і шанували. А на цілому Поділлі він був відомий своїм чеснотливим життям, доброю поведінкою і стійкістю характеру».

Св. Альберт Хмельовський був знайомим о. Леопольда, що підтверджують часті зустрічі у Шарго-

Каплиця пресвятих Дарів, в якій знаходиться пам'ятна таблиця

роді. Їхня перша зустріч мала відбутися в Кудринцях біля Кам'янця-Подільського. Довготривала розмова про Боже Милосердя змінила ціле його життя. Це сталося у 1881 році. А саме сповідь в о. Леопольда була переломним моментом в його житті. Він називав отця «святим прелатом». У бібліотеці о. Леопольда побачив брошуру із Регулою Третього Ордену св. Франциска. Саме після розмови з отцем переконався, що Бог хоче покликати його стати членом Третього Ордену св. Франциска.

О. Леопольд Погожельський був людиною відданою своїй справі. До кінця життя служив Церкві та людям. 14 липня 1904 року отець прелат відійшов до вічності. Дякуємо Богу за таких відданих робітників святої ниви для нашої дієцезії.

¹ Прелат (від лат. — найкращий, найвищий церковнослужитель) — у Католицькій Церкві почесний титул представника вищого духовенства.

² Канонік (від грецьк. «палиця», переносно — правило, норма) — вищий титул священника в дієцезії у Католицькій Церкві, найчастіше член єпископського капітулу. Є дійсні (при єпископській резиденції) та почесні каноніки, які мають лише титул, проте без прав і обов'язків.

³ Капітул (від лат. «capitulum» — «глава, розділ») — у Католицькій Церкві колегія духовенства вищого рангу, зокрема з поміж каноніків, яка існує при катедральному храмі як дорадчий орган при єпископі.

МОЯ ЖИТТЄВА ДОРОГА!

Цього року у мене буде ювілей — 10 років священницького життя, і хоча це не дуже великий відрізок часу, все одно це гарна нагода поглянути на шлях мого покликання, щоб подякувати Господу Богу за цей великий дар, а людям за підтримку. Повернення до джерел покликання необхідне для того, щоб ствердитися у вірності та відновити дух ревного служіння.

Корені мого покликання можна шукати ще у дитинстві. З огляду на те, що ми жили на краю села, я любив самотність і природу, гуляв полями, ходив до лісу, на річку і там неодноразово у своєму серці спілкувався з Богом. Час від часу з'являлася думка, що так багато людей не знають Бога і потребують когось, хто б їм про Нього розповів! Можливо, Бог кличе мене до цієї місії? Це питання нуртувало у моїй голові і я відчував, що це Бог промовляє до мене. Про ці свої дитячі переживання і про свій досвід я ні з ким не розмовляв. Це була моя таємниця.

Велику допомогу в розпізнанні мого покликання мало спілкування зі священниками. Оскільки я був міністрантом, іноді священники запитували мене про плани на майбутнє. Я відповідав непевно, казав, що мені здається, що Бог мене кличе і я хочу бути священником. Один зі священників мені сказав: ти не шукай того, що ти хочеш, або того, що тобі подоба-

ється, а шукай Божої волі. Якщо Бог хоче, щоб ти був священником, то Він до тебе промовить і дасть тобі якийсь знак. Відтоді я молився про розпізнання Божої волі і про знак.

Ось в такій атмосфері народжувалося і розвивалося моє покликання. Я не мав якихось надзвичайних об'явлень чи прямих знаків від Бога, але в глибині своєї душі я переконувався, що священство — це моє покликання, це моя дорога. Ця свідомість подібна до вогню, що запалав в моєму серці і ставав дедалі міцнішим. І коли я закінчив школу, то був впевнений, що моя життєва дорога — це священство.

**ВЕЛИКУ ДОПОМОГУ
В РОЗПІЗНАННІ МОГО
ПОКЛИКАННЯ МАЛО
СПІЛКУВАННЯ ЗІ
СВЯЩЕНИКАМИ**

24 липня 1995 р. я приїхав, щоб вступити до семінарії й у вересні того ж року розпочалося навчання. Семінарія була для мене часом надзвичайно динамічним і творчим. Багато чого нового: уроки, життя в спільноті, духовні вправи та багато інших практик були чудовою нагодою для мого розвитку. Те, що найбільше мені допомогло бути стійким у моїх рішеннях, — це дружба з деякими однокурсни-

ками. Духовні читання разом, розмови про щоденні труднощі, а також спільно проведений час на прогулянках — це були для мене дійсно важливі моменти.

Мої свячення відбулися в рідній парафії у Мурафі 19 жовтня 2002 року. Був дуже гарний день і Служба Божа була дуже святковою. Я переживав цей момент з великим спокоєм. Я не хвилювався, у мені вирувала радість, що я приймаю таке величне таїнство. На своєму приміційному образку я розмістив цитату з листа до Римлян: «*Бо яких Бог передбачив, тих наперед призначив, щоб були подібні до образу Сина Його, ...яких же наперед призначив, тих і покликав; а яких покликав, тих і оправдав; яких же оправдав, тих і прославив*» (Рим 8, 29-30). Цей текст я обрав, бо свідомість Божого вибрання і покликання була в мені дуже великою. Я також хотів підкреслити, що духовне життя — це шлях уподібнення до образу Сина Божого.

Після свячень я півроку працював вікарієм на парафії Христа Царя в м. Хмельницький, а потім два роки вихователем вступного курсу в семінарії в Городку. Після цього єпископ послав мене на навчання до Риму вивчати моральне богослов'я в Академії «Альфонсіана». Період навчання в Римі вимагав великої відповідальності. Перебуваючи далеко від домівки, від рідної єпархії, від парафій

і людей, які мене підтримували, я почувався самотнім, а іноді навіть нікому непотрібним. Тому цей час був для мене свого роду випробуванням. Господь мене навчав, що у священстві важливий особистий зв'язок з Ним, і навіть якщо забракне людської підтримки, то в Ньому знаходиться сила і сенс твого священства.

Новим досвідом для мене став період, коли після першого курсу я поїхав на місяць в Авіано, що на півночі Італії, щоб замінити капелана в лікарні для онкологічно хворих людей. Це була велика лікарня, де було близько 120 хворих, яких я відвідував майже щодня. Моїм завданням було

спілкування з хворими, з родичами, одним словом, — присутність і духовна опіка для людей, які там перебували. Особливо я любив заходити до відділення для дітей, я з ними грався або просто розмовляв. Були моменти, коли я як капелан був змушений повідомити про смерть рідної людини, це були важкі хвилини, — я бачив наскільки важлива і потрібна місія священника.

26 березня 2012 р. я захистив докторат на тему: «Ідея совісті в світогляді Миколи Бердяєва», і повернувся в Україну, щоб служити в нашій єпархії. Цьогоріч мені виповнилося 33 роки, згідно з тради-

цією це Ісусові роки, восени я буду святкувати 10-річчя священства. Це гарні і символічні дати. Переді мною відкривається новий етап мого священницького служіння. Хотілося б прожити його динамічно і творчо. Як казав Бердяєв «Творчість — це юність душі».

Я дякую Богу за дар покликання і за служіння Йому, а багатьом священникам і людям дякую за підтримку на моїй життєвій дорозі.

Довідка Голосу Семінарії: на сьогоднішній день о. Віктор — викладач морального богослов'я в семінарії та в Катехетичному інституті.

Таїнство

Стежками літургії

ХРЕЩЕННЯ

це брама до інших таїнств

нували в той час, катехуменат був дійсно часом випробування віри і вірності Христу. Тривав він 2-3 роки. Приблизно з третього століття в практику ввійшло хрещення дітей, — так триває і до сьогодні.

Говорячи про наші часи, можемо ствердити, що люди часто не знають і не розуміють значення і потреби цього таїнства, хрестять своїх дітей заради традиції, «бо всі так роблять», або для того, щоб дитина ночами не плакала. Але як це повинно бути насправді? Католицька Церква навчає, що на кожній людині, яка з'явилася на світ, тяжіє первородний гріх, тобто гріх, який колись вчинили наші прабабки — Адам і Єва. І першим плодом цього таїнства є, власне, змиття цього гріха, а у випадку хрещення дорослої людини, — також змиття всіх гріхів та кар, які наклали вчинені гріхи. Другим важливим плодом є вщеплення у спільноту Церкви й отримання права називатись одним із її членів. Також таїнство Хрещення є брамою до всіх інших таїнств, тобто лише після отримання цього таїнства можна приймати всі інші. Якщо говорити про те, що батьки прагнуть охрестити дитину, аби отримати для неї благодать здоров'я, благополуччя та інші дари, то це добре, і це таїнство може їх передбачати, але все це — другорядне.

та хресних, якщо хрещення приймає дитина. Доросла людина повинна бути підготовлена до цього таїнства, а у випадку хрещення дітей батьки та хресні повинні усвідомлювати значення цього таїнства й обов'язків, які з нього випливають. Важливо пам'ятати, що на хресні не закінчуються духовні обов'язки батьків щодо їхніх дітей, а лише починаються, і вони повинні в подальшому житті виховувати дитину у вірі Церкви, у якій дитина прийняла це таїнство, а хресні батьки повинні допомагати батькам дитини у цій місії.

У Католицькій Церкві таїнство Хрещення може уділяти єпископ, священник чи диякон, а в разі небезпеки смерті нехрещеного — кожна людина, головне, щоб вона робила це, зберігаючи так звану матерію та форму цього таїнства, і робила це в тому самому намірі, що й робить Церква. Формою в цьому

випадку є слова: «(називається ім'я), я тебе хрещу в ім'я Отця, Сина і Святого Духа», а матерією є звичайна вода, якою поливають голову кандидата.

Хрещення разом з таїнством Миропомазання та Священства залишає знак, який не можна стерти, і це означає, що це таїнство уділяється раз у житті і більше не повторюється.

Таїнство Хрещення не тільки дає людині певні права, але й накладає обов'язки. Передусім — обов'язок духовного розвитку та ведення способу життя, яке відповідатиме гідності християнина.

Отже, бачимо, що таїнство Хрещення є дуже важливим таїнством, оскільки воно нам відчиняє двері у духовний світ і дає право називатись дитиною Божою. У наступному номері ми розглянемо перебіг цього таїнства та присутню в ньому символіку.

к. Ростислав Грабовський

стаємо членами Христа і, вщеплені в Церкву, стаємо учасниками її місії (Пор. Флорентійський Собор: DS 1314; Кодекс канонічного права, кан. 204, § 1; 849; Кодекс канонів Східних Церков, кан. 675, § 1.): «Хрещення є таїнством відродження через воду у слові» (Римський Катехизм, 2, 2, 5.)»

Варто сказати, що всі таїнства встановив наш Господь Ісус Христос під час своєї земної діяльності. Щодо таїнства Хрещення, то Ісус сказав: «Хто увірує і охреститься, той буде спасений; а хто не увірує, той буде осуджений» (Мк 16, 16). Як бачимо, хрещення є основною умовою для того, щоб потрапити до Неба. Також в іншому місці цієї ж евангелії Ісус говорить: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа» (Мт 28, 19). Отже, Церква, будучи слухняною своєму Вчителю, виконує цей наказ і до сьогодні.

Таїнство Хрещення змінювалось і набувало відомої нам сьогодні форми. Важливою умовою був (і є зараз) катехуменат — час підготування до цього таїнства. Він характеризувався вивченням основних істин віри і мав дуже суворий характер. Особливо, зважаючи на переслідування, які па-

ВАЖЛИВО ПАМ'ЯТАТИ, ЩО НА ХРЕЩЕННІ НЕ ЗАКІНЧУЮТЬСЯ ДУХОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ БАТЬКІВ ЩОДО ЇХНІХ ДІТЕЙ, А ЛИШЕ ПОЧИНАЮТЬСЯ

Ми закінчили розмову про таїнство, яке людина найчастіше приймає в житті, — тобто Євхаристію. Тепер перейдімо до таїнства, яке відкриває нам дорогу до християнського життя — Хрещення. Катехизм Католицької Церкви (п. 1213) говорить: «Святе Хрещення є основою всього християнського життя, дверима духовного життя (vite spiritualis ianuam) і дверима, які відчиняють доступ до інших святих таїнств. Через Хрещення ми звільняємося від гріха і відроджуємося як діти Божі,

І цей вислів показує важливість та необхідність цього таїнства. Але чому Церква надає такого значення таїнству хрещення і звідки походить така наука?

З 23 травня для семінаристів настав час жнив – сесія. Усе те, що семінаристи вивчали протягом навчального року, вони представляють викладачам під час екзамену. Сумлінне навчання, переживання під аудиторією та радість зданого екзамену, – це лише деякі з почуттів, які наповнюють кожного студента... а семінаристи ще й глибоко усвідомлюють, що все вивчене може допомогти у спасінні людських душ, що збільшує відповідальність за здобуті знання. Зазвичай екзаменів доволі багато – близько 15, але деякі можна здати ще до сесії. Закінчується сесія 20 червня.

ОСТАННІЙ ДЗВІНОК В ІНТЕРНАТАХ

25 травня наші семінаристи були запрошені на свято останнього дзвоника у соколівську та солобківську школи-інтернати. Клерик Олександр Садовий з нагоди свята виголосив промову, в якій зазначив про важливість Бога та релігії в житті молоді людини. Випускникам-дев'ятикласникам

семінаристи подарували молитовники. Після закінчення свята всі були запрошені до святкового столу. Саме у цих двох закладах семінаристи протягом навчального ведуть катехези та організують свято святого Миколая, а також літній відпочинок для дітей.

ВІДПУСТ У СЕМІНАРІЇ

Наша семінарія знаходиться під покровительством Святого Духа. Адже, як сказав святої пам'яті єпископ Ян Ольшанський, «семінарія в Городку – це милий жарт Святого Духа». Тому в неділю, 27 травня, відбулася відпустова урочистість. Програма розпочалася вже у суботу вігільною Святою Месою, яку очолив викладач нашої семінарії о. Домінік Яцков. Після Літургії семінаристи разом із викладачами молилися перед Пресвятими Дарами, взиваючи Святого Духа. Чування закінчилось Годиною Читань (Літургія Годин). Наступного дня, у неділю, урочисту Святу Месу разом із викладачами семінарії celebрував отець-прапат Віктор Щавінський. Натомість проповідь виголо-

сив викладач семінарії о. Павло Дідора. Він розповідав про реальну присутність Господа в Пресвятій Євхаристії, поєднуючи свої розважання із роздумами про дію Святого Духа в нашому житті.

СПОРТИВНЕ ЖИТТЯ СЕМІНАРІЇ

Спортивне життя семінарії – надзвичайно активне. До початку цьогорічного Чемпіонату Європи з футболу, який проходить на полях України та Польщі, мають закінчитися також і наші спортивні змагання! Змагання ми почали з турніру із волейболу. У ньому брали участь представники всіх курсів. Перше місце зайняли

семінаристи IV курсу, друге місце посіли хлопці, які вперше брали участь у турнірі, а саме – семінаристи вступного курсу, третє місце дісталось об'єднанню I та V курсів. З початком весни розпочався також турнір з міні-футболу. Участь у ньому брали знову ж таки представники всіх курсів. Цьогорічний чемпіонат приніс ба-

гато несподіванок. Перемогли семінаристи IV курсу, друге місце зайняли семінаристи вступного курсу, а третє місце – хлопці з II курсу. Найкращим бомбардиром (14 голів) турніру став семінарист III курсу Фізер Євген. Турнір з настільного тенісу ще триває. Участь у ньому беруть 10 семінаристів. Наприкінці навчального року відбудеться урочисте нагородження переможців. Можна зробити висновок, що семінаристи дуже відкриті на проведення таких турнірів, адже спорт багато в чому вдосконалює нас.

Священики – посередники між Богом та людьми. Будучи вибраними з-поміж людей, вони до тих же людей послані, щоб служити їм словом і ділом. Для кожної людини дата її народження – важлива, і для священиків не менш важливий день, коли вони прийняли священство. І тому в цій рубриці ми будемо вітати священиків, які святкують річницю священства, та по можливості подамо короткі відомості про них.

Бажаємо священикам, які святкують ювілей свячень, Божого Благословення та опіки Матері Божої. Щоб могли з запалом проголошувати Боже Слово та бути ревними свідками Ісуса Христа в сучасному світі.

Вітаємо!

П'ятдесяту річницю святкує:

о. Станіслав Сивець, свячення прийняв 16.06.1962 у м. Седлце, працює: в м. Луганськ парафія Народження ПДМ. Хоча отець зараз не працює в Кам'янець-Подільській дієцезії, але багато зробив для неї та семінарії.

Тридцятую річницю святкує:

о. Адам Кручинський, свячення прийняв: 18.04.1982 у м. Пененжне, працює: с Струга, парафія Всіх Святих.

Двадцятую річницю святкує:

о. Юрій Зелінський, свячення прийняв: 02.05.1992.
о. Ярослав Гонсьорек, свячення прийняв: 30.05.1992 у м. Влоцлавек, працює: в с. Гвардійське, пар. св. Войцеха.
о. Павло Гришак, свячення прийняв: 06.06.1992, працює: в м. Могилів-Подільський, парафія Відвідин ПДМ.
о. Роман Казмерчак, свячення прийняв: 06.06.1992 у м. Пельпін, працює: в с. Писарівка, парафія Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії.

о. Павло-Збигнев Росса, свячення прийняв: 28.05.1992 у м. Варшава, працює: в с. Писарівка, парафія Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії.

о. Петро Щербатий, свячення прийняв: 06.06.1992 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в с. Мовчани, парафія св. Войцеха.

Десяту річницю святкує:

о. Павло Гончарук, свячення прийняв: 22.06.2002 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в м. Дунаївці, парафія св. Михайла Архангела.
о. Павло Каліновський, свячення прийняв: 22.06.2002 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в с. Мурафа, парафія Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії.
о. Юрій Малецький, свячення прийняв: 22.06.2002 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в м. Гайсин, парафія Св. Йоана Непомуцена.
о. Мартин-Андрій Мартинюк, свячення прийняв: 18.05.2002. Працює: в м. Полонне, парафія св. Анни.

о. Анатолій Оріховський, свячення прийняв: 22.06.2002 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в м. Чемерівці, парафія Матері Божої Ченстоховської
о. Вадим Паркін, свячення прийняв: 22.06.2002 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в м. Городок, викладач у Вищій Духовній Семінарії Святого Духа.

о. Роберт Патрак, свячення прийняв: 01.06.2002, у м. Кельце. Працює: м. Ізяслав, парафія св. Йосифа.

Першу річницю свячень святкує:

о. Вадим Варфоломеев, свячення прийняв: 04.06.2011 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в с. Мурафа, парафія Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії.
о. Вадим Підкова, свячення прийняв: 04.06.2011 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в м. Бар, парафія св. Анни.
о. Валентин Розгон, свячення прийняв: 04.06.2011 у м. Кам'янець-Подільський, працює: в м. Дунаївці, парафія св. Михайла Архангела.
о. Павло-Анатолій Шевчук, свячення прийняв: 25.06.2011.

У курсі
к.л. Микола Лучинський

Крім того, що семінаристи навчаються, моляться, займаються спортом, вони ще й іноді пишуть вірші чи малюють картини, і таким чином виявляють свої творчі здібності. У цьому номері ми представимо Вам вірш, написаний Миколою Лучинським. К.л. Микола навчається на п'ятому курсі і походить з парафії Святої Трійці м. Хмільник.

Покликання

Бог дає життя людині.
День за днем вона росте,
І батьки своїй дитині
Віддають усе, що є.

Віддають тепло і ласку,
Час недоспаних ночей...
По ночах читають казку
Для не зімкнутих очей.

От дитина виростає,
Радо в школу вона йде...
З часом школу залишає
Й перед вибором стає.

Вже по заду все дитинство, –
Перший крок в нове життя.

Тут не можна помилитись,
Бо це путь всього життя.

Кожен з нас сам обирає
Шлях покликання свого.
Тож нехай і пам'ятає,
Хто покликав був його.

Бог покликання дарує.
Кожен сам його бере.
Та пізніше намудрує,
Що вже сам не розбере.

Не потрібно мудрувати,
А прийняти яке є.
Головне не змарнувати
Нам покликання своє.

Слава Ісусу Христу! Дорога редакціє Голосу Семінарії, я читачка вашого часопису. Мені дуже подобається ваша газета, і вона допомагає мені духовно розвиватись та краще пізнавати нашого Господа Ісуса Христа. Мене цікавить історія та сьогоднішня нашої дієцезії, її межі, чисельність та інше.
Боднар Неля Йосипівна пар. Матері Божої Скапулярію с. Солобківці

викладач історії та патрології

о. Домінік Яцков

Кам'янець-Подільська дієцезія — одна з семи дієцезій в Україні. Центр дієцезії знаходиться у Кам'янці-Подільському. Історія її заснування та функціонування — цікава й драматична.

Намір Казимира Великого створити кам'янецьку латинську Дієцезію реалізували подільські князі Константин і Василь. Вони звернулися до Папи Урбана VI (1378-1389 рр.) з проханням створити в Кам'янці латинське єпископство. Папа дав свою згоду. Таким чином в роках 1375-1384 засновано Кам'янецьку дієцезію. Нажаль, фундації на булла не збереглася. Її першим єпископом був Олександр (помер в 1411 р.). Існування дієцезії згадується в буллі *In eminenti specula* (20. 08. 1412 р.). У документі говориться, що дієцезія існувала як суфрагальне (вікарне) єпископство Галицької, а з 1412 р. — Львівської Митрополії.

Точний опис Кам'янець-Подільської Дієцезії дійшов до нас з початку XVIII ст. Тоді вона межувала з Луцькою дієцезією (парафії: Хмельник, Межирів, Шаргород, Чернівці і Могилів над Дністром). Від заходу кордон проходив від Дністра до Червонограда, що разом із Городком і Попівцями належали до Кам'янецької Дієцезії. Цей відрізок був водночас і державним кордоном. На заході Кам'янецька Дієцезія межувала зі Львівською Архідієцезією, з якою вона межувала на відрізку парафій Язлівець, Ягільниця, Кокудзян, Сидорів, Гусятин. На півночі сусідом була Луцька Дієцезія. Межі визначали парафії Чорні Островиці, Миколаїв, Меджибіж, Стара Синява та Уланів. У середині XVIII ст. на території ді-

єцезії було 1020 сіл і містечок, до 6-ти деканатів належало 64 парафії, 4 чоловічих монастиря та один жіночий.

Після Першого Поділу Речі Посполитої I (1772 р.) Кам'янецька Дієцезія частково увійшла до Австрії (2 деканати з 10 парафіями), а Кам'янецькому єпископу було заборонено виконувати юридичну владу на території дієцезії, котра перейшла до Австрії. Таким чином раз і на завжди ця територія була і втрачена Кам'янцем на користь Галичини та самовільно переведена імператором Йосифом II до Львівської Архідієцезії.

У 1782 р. єпископу Кам'янецькому Адамові Красінському вдалось отримати відшкодування взамін за інкорпоровані до Львова території своєї дієцезії на постійне користування. Остання частина Кам'янецького єпископства повністю ввійшла до складу російської імперії у 1793 році.

ЛІКВІДАЦІЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ДІЄЦЕЗІЇ

Вперше дієцезію скасувала Імператриця Катерина II. На її місце було встановлено Летичівську Дієцезію, яку не підтвердила Апостольська Столиця. Наступник Імператриці Цар Павло I у 1797 р. відновив Кам'янецьку Дієцезію, до якої були додані нові території з Луцької Ді-

Катедральний храм в м. Кам'янець-Подільський, початок XX ст.

єцезії — 3 деканати з Брацлавського Воєводства. Її нові межі проходили на сході річки Сілуха, Південий Буг, Кодима, Ягільник. На півдні і заході її межі перетиналися з границями Кам'янець-Подільської Губернії. Після входу Бессарабії до складу Росії, моголівський митрополит еп. С. Сестшеневич без згоди Рима делегував юрисдикцію над Бесарабією кам'янецьким єпископам.

Вдруге дієцезію скасували у 1866 році. Відтоді її ординаріями були Луцько-Житомирські єпископи, яким папа блаженний Пій IX тимчасово повірив юридичне право (1882 рік) керувати цією територією. Юридичну незалежність Кам'янецької Дієцезії повернув Папа Бенедикт XV в 1918 році, а її ординарієм було призначено о. Петра Маньковського (1866-1933), який прибув до Кам'янця в 1919 р. Тоді ця

структура нараховувала 10 деканатів, 100 парафій, 13 філій, 33 публічних каплиці. Єпископ Маньковський Генеральним Вікарієм призначив Плоськирівського настоятеля о. Носалевського. З переходом Кам'янця-Подільського (1920) до більшовицької України, розпочався час переслідувань християн на Поділлі. Єпископ Маньковський залишив Поділля назавжди.

16 січня 1991 року Святіший Отець бл. Йоан Павло II відновив церковну католицьку структуру в Україні (латинську та греко-католицьку). Наступником єпископа Маньковського став настоятель парафії Маниківці ксьонз Ян Ольшанський. Новий ординарій після єпископських свячень у Львові (2 березня 1991 р.) розпочав своє пастирське служіння в дієцезії з відновлення її інституцій — парафій. Він також заснував важливу дієцезіальну інституцію — Вищу Духовну Семінарію Святого Духа. Її ректором став священник з Дієцезії Седльце о. Ян Слеповронський.

У 1995 році були започатковані катехетичні курси, на основі яких потім виник Катехетичний Інститут. У 2000 році отець Владислав Ванагс заснував у Городку «Дім Милосердя». Його директором у 2003 році було призначено отця Віктора Ткача МІС.

У 2002 році Дніпропетровська, Донецька і Запорізька області відійшли до новоствореної Харківсько-Запорізької дієцезії; Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Херсонська обл. та АР Крим відійшли до новозаснованої Одесько-Сімферопольської дієцезії.

Таким чином до Кам'янець-Подільської дієцезії входять Вінницька і Хмельницька області. Дієцезія розділена на 8 деканатів: Барський, Вінницький, Городецький, Кам'янець-Подільський, Мурафський, Полонський, Томашпільський та Хмельницький.

Станом на 2005 рік Кам'янець-Подільська дієцезія складалась з 8 деканатів, до яких належала 191 парафія, а в них служили понад 150 священників. У 2010 р. зареєстровано 220 парафій, з них 75 — з постійною резиденцією настоятеля та 150 парафій, куди приїздить священник. У цих парафіях служать 175 священників та близько 200 сестер-черниць. У кожній парафії діють різні спільноти. Вірні різного віку вивчають катехизм, поглиблюють віру.

Отже, Римо-Католицька Церква достойно займає своє місце серед інших християнського конфесій на подільській землі.

У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ ВИ ЗМОЖЕТЕ ПРОЧИТАТИ:

• У рубриці **Важлива подія** про найважливішу та найбільш очікувану подію кожного семінарста: священницькі свячення, які цього року відбулись 23 червня

• У рубриці **Моя парафія** про парафію, в якій почав своє служіння будівничий не тільки матеріальних храмів, а передусім храмів духовних – о. Владислав Ванас. Також Ви зможете дізнатися про сьогодення парафії Св. Станіслава єпископа і мученика, що у м. Городок

• У рубриці **Літургійний рік** розповімо про одне з найбільших марійних свят, яке Католицька Церква святкує 8 грудня, тобто урочистість Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії

УМОВИ ВСТУПУ ДО СЕМІНАРІЇ:

Передусім – щире прагнення та чистий намір служити Богові і людям у Священстві, а також такі документи:

1. Заява.
2. Написана власноруч біографія.
3. Свідоцтво про Хрещення та Миропомазання.
4. Свідоцтво про церковний шлюб батьків.
5. Характеристика настоятеля парафії та катехитів.
6. Свідоцтво про катехизацію.
7. Атестат про середню освіту.
8. Медична довідка (форма № 286).
9. Військовий квиток або посвідчення приписки.

10. 3 паспортні фотографії та 2 менші (3x4)
11. Ксерокопія паспорта (1 та 2 сторінок)

Документи потрібно подати особисто до 30 червня 2012 р. (можна й децю пізніше) до ректорату семінарії в м. Городок або до Єпископа в м. Кам'янець-Подільський.

7 липня 2012 р. о 10.00 у приміщенні Городоцької семінарії розпочнеться вступний екзаме́н (*усний і письмовий*) з Катехизму та Життя Церкви.

9 вересня 2012 р. о 10.00 – другий термін вступних екзаменів.

Голос семінарії № 16
Червень-серпень 2012
Газета
Вищої Духовної Семінарії
Святого Духа
Кам'янець-Подільської дієцезії
Римо-Католицької Церкви
(для внутрішнього використання)
Адреса редакції:
Вища Духовна Семінарія
вул. о. В. Ванаса, 14
м. Городок
Хмельницька обл.
Україна, 32000
тел.: (03851) 3-21-43
тел/факс: (03851) 3-14-84
e-mail: golosseminarii@ukr.net

Головний редактор і фотограф:
кл. Ростислав Грабовський

Заступник головного редактора:
кл. Євген Фізер

Редакція:
дк. Сергій Ленчук
кл. Олександр Бурмістров
кл. Віктор Мазур
кл. Петро Константінов
кл. Вадим Здоров
кл. Сергій Полішук

Церковний цензор
кс. д-р В'ячеслав Грумницький

Коректа:
Ольга Барало

Верстка і дизайн:
Ольга Балокіна

Відділ розповсюдження:
Олександр Бурмістров

Редакція має право редагувати та скорочувати подані матеріали. Рукописи не повертаються і не рецензуються. При передруці посилення на «Голос семінарії» обов'язкове

Друк:
Л. Т. Маєвський

ПОДІЇ НАШОГО ЖИТТЯ

Фото семінарств пийнявших послуги аколїтату та лекторату

Проведення уроку кл. Мирославом Матвійчуком для міністрантів

Одна з ігор семінарійного чемпіонату з футболу

Семінаристи на останньому дзвоніку в школі-інтернаті в с. Солобківці

Семінарійний відпуст

*«Хваліте Господа з неба,
хваліте Його во вишніх!
Гори й усі пагорби, садовина й усі кедри»*

(Пс 148, 1. 9)